

Speelruimtebeleid

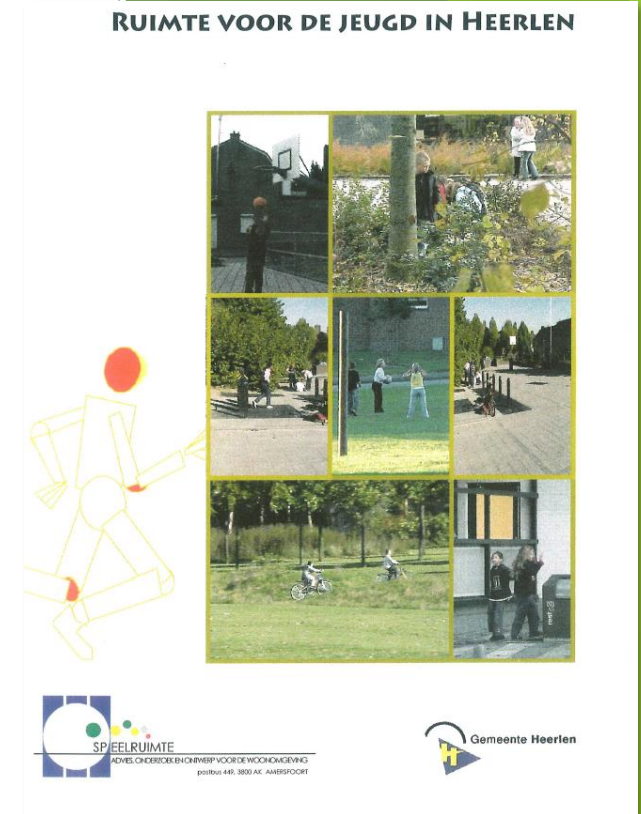
Een update naar actuele speelambities
(2024)

Overzicht

- 1) Aanleiding en doel: gezondheid en actualisering nota
- 2) Spreiding
- 3) Kwaliteit en attractiviteit
- 4) Veldonderzoek door SNK: 173 plekken onder de loep
- 5) Aanvullingen op resultaten SNK
- 6) Aanbevelingen en hoe nu verder?

Aanleiding en doel

- Update bestaande nota Ruimte voor de jeugd in Heerlen (2004)
- Spelen en de fysieke en mentale gezondheid van kinderen
- Doel om de nota te laten aansluiten op actuele ambities van de gemeente

Spreading

- Kwantitatieve analyse: *spreidingskaart van Heerlen*
- Verdieping speeltoestellen Heerlen (2015):
- Formele speelplekken: aantal speeltoestellen/1000 kinderen van Heerlen ligt lager dan het landelijk gemiddelde
- Compensatie door relatief veel SPV's: haalt gemiddelde fors omhoog
- Informele speelplekken: aantal m2 park en plantsoen per inwoner ligt hoger dan het landelijk gemiddelde

Kwaliteit en attractiviteit

- ▶ Kwalitatieve analyse: criteria voor het in kaart brengen van de aantrekkelijkheid van onze huidige speelplekken (meer dan 170)
- ▶ Vijf criteria zijn verbonden aan actuele thema's binnen gemeentebestuur:
 - ▶ klimaatadaptatie
 - ▶ natuurlijk en avontuurlijk spelen
 - ▶ inclusiviteit
 - ▶ efficiënt gebruik van de beheerde ruimte
 - ▶ toegankelijkheid

Veldonderzoek door SNK

Quickscan speelplekken gemeente Heerlen
Toelichting en samenvatting (v1)
09-12-2023

Gemeente Heerlen

Outdoor speel- & sportplaatsen

Advies • ontwerp

Inhoudsopgave

- Aanleiding
- Het doel
- Onderzoeksmethoden
- De resultaten
- Adviezen
- Bijlagen

Aanleiding

Gemeente Heerlen heeft een groot areaal aan speelplekken. Speelplekken die als doel hebben om passend spelaanbod te leveren voor de jeugd van Heerlen.

Daarnaast hebben speelplekken een brede maatschappelijke functie. Zo zijn speelplekken de locaties waar mensen uit de buurt elkaar ontmoeten en samenkomen.

Zorgen voor speelplekken die passen bij de buurt is daarom essentieel. Wanneer deze niet meer voldoen of niet meer passen bij de omgeving dan zorgt dit voor slechte of ongebruikte plekken.

Om een nieuwe meerjarenplanning te kunnen maken met speelplekken die passen bij de inwoners van Heerlen wil de gemeente een goed beeld krijgen van het bestaande speel areaal.

Het doel

Het doel van deze quickscan is:

Beoordeel de speelplekken binnen de gemeente Heerlen vanuit een onafhankelijk ontwerpersperspectief om de gemeente Heerlen een startpunt te geven voor het opstellen van een nieuwe meerjarenplanning van het speel areaal.

Kijk in dit kader naar:

- de technische staat van de speelplek;
- het aanwezige spelaanbod;
- de locatie van de speelplek (geschikt of ongeschikt);
- gebruikerssporen (wordt de plek goed, niet of verkeerd gebruikt?);
- toegankelijkheid / inclusiviteit;
- mogelijke kansen om de speelplek te verbeteren.

Daarnaast bestaat de vraag van de gemeente uit een advies per speelplek in de volgende vier categorieën: behouden, verbeteren, herinrichten of opheffen.

Onderzoeksmethoden

Stap 1: veldonderzoek

Deze quickscan is middels een veldonderzoek uitgevoerd. Twee ontwerpers van SNK hebben alle speelplekken beoordeeld (173 plekken).

Stap 2: resultaten bespreken

De resultaten zijn met het team van de gemeente van de afdeling openbare ruimte besproken.

Stap 3: analyse en adviezen

Als laatste zijn alle resultaten met de extra bevindingen uit stap 2 geanalyseerd en omgezet in concrete adviezen voor de speelruimten van de gemeente Heerlen.

De resultaten

"Stadsniveau"

In de resultaten van het veldonderzoek komen de volgende punten op stadsniveau naar voren:

- slechte toegankelijkheid op en naar de speelplekken
- veel eentonig en verouderd spelaanbod
- relatief weinig spelaanbod voor kinderen van 6+
- veel gebruik van hekwerken (kille uitstraling)
- veel ongebruikte voetbalvelden op afgelegen locaties
- veel speelplekken met weinig schaduw en onaantrekkelijk groen

- + goede dichtheid van speelplekken
- + recent gerenoveerde speelplekken hebben een mooie uitstraling

Zie op de volgende pagina's wat foto's ter onderbouwing van de data

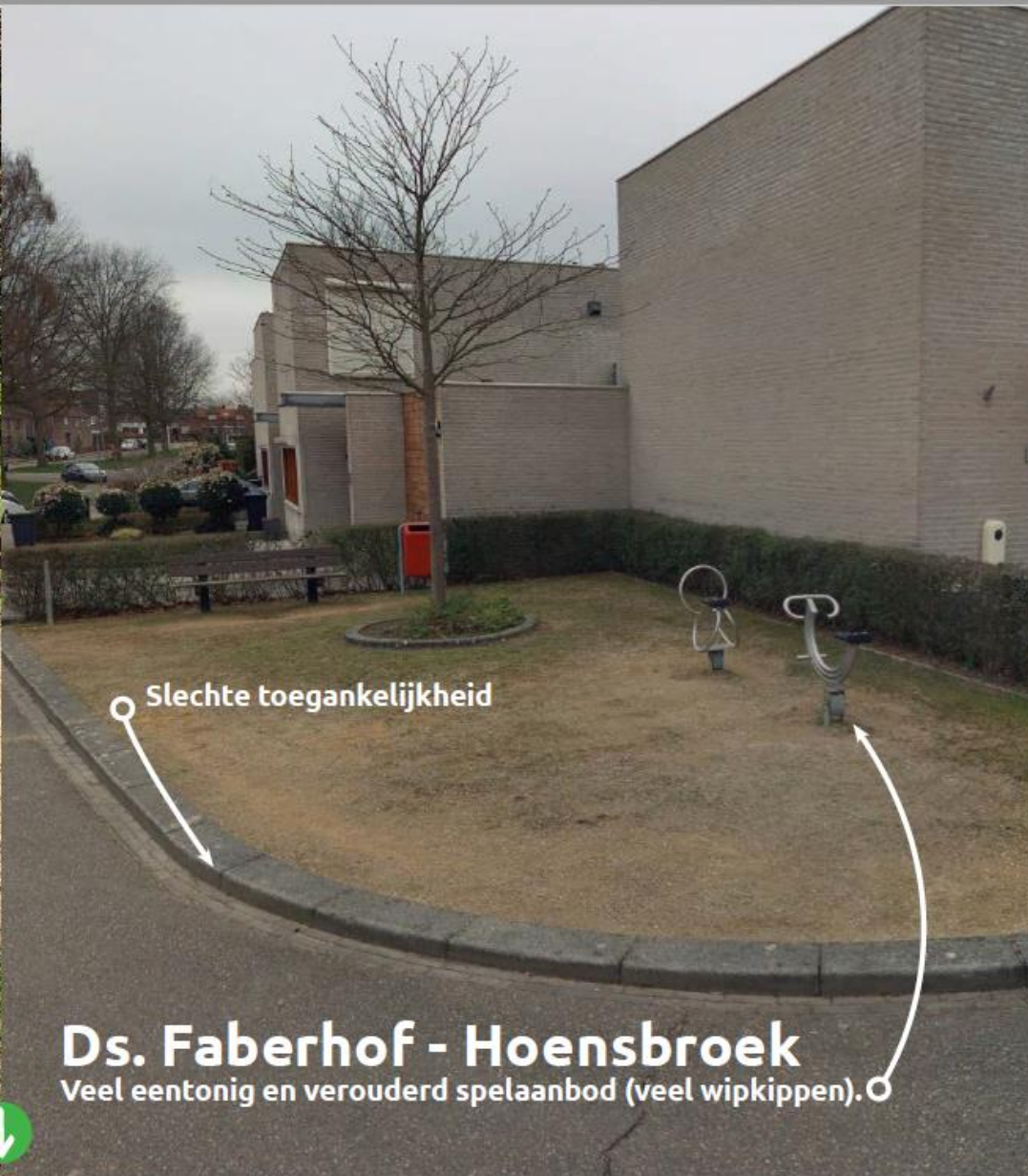

De Deyl - Hoensbroek
Hoge stoepranden zorgen voor slechte toegankelijkheid.

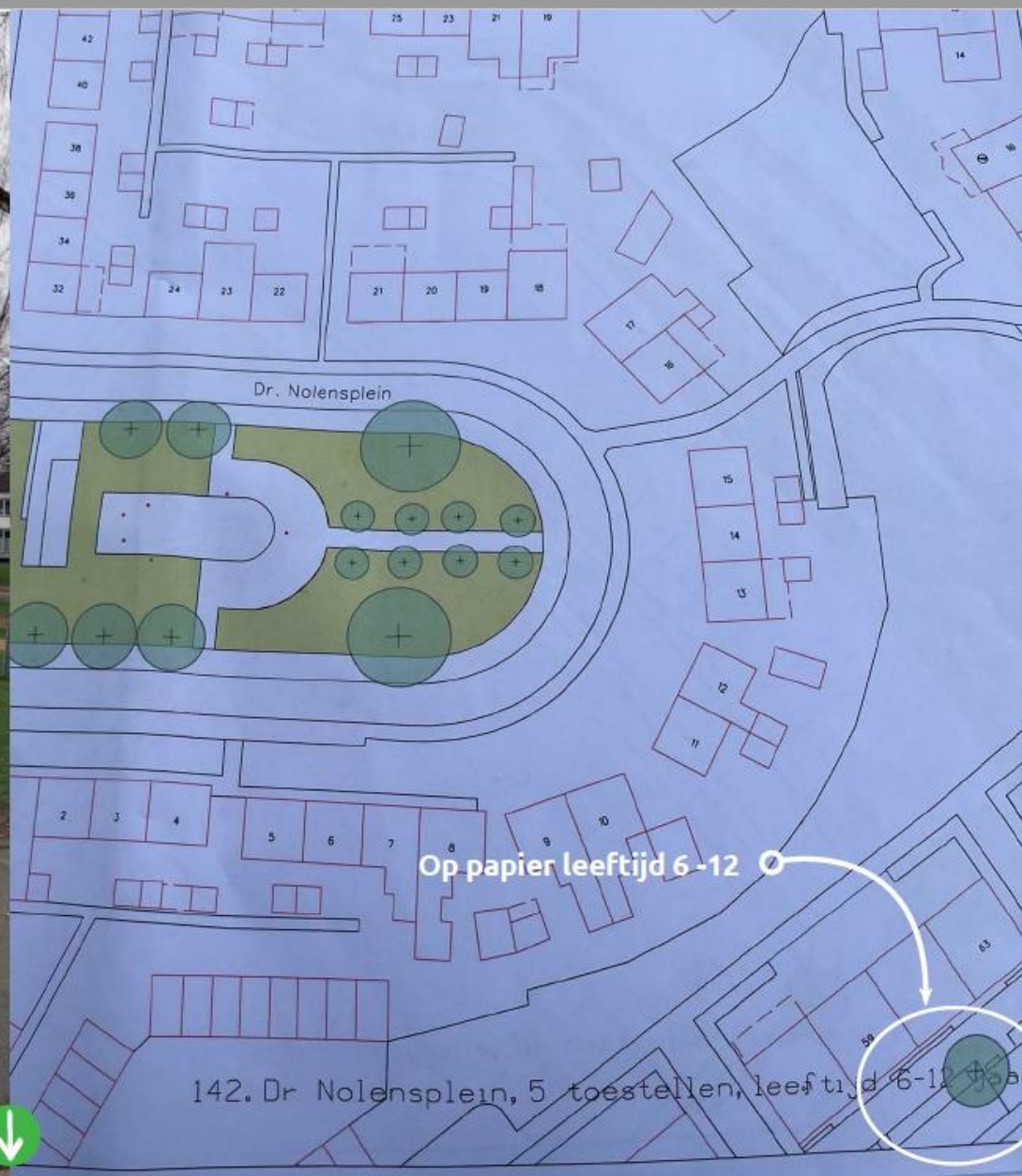
Kasteellaan - Heerlen

Veel eentonig en verouderd spelaanbod (veel wipkippen).

Ds. Faberhof - Hoensbroek

Veel eentonig en verouderd spelaanbod (veel wipkippen).

Ds. Schaepmanplein - Heerlen
Veel hekwerken en weinig uitdagend groen.

Kommerd - Hoensbroek
Veel hekwerken en verouderd/eentonig spelaanbod.

○ Veel gras en weinig planten en struiken

○ Waarom geen natuurlijke afscheiding?

V.d. Scheurstraat - Heerlen (2023)

Veel hekwerken en weinig uitdagend groen.

V.d. Scheurstraat - Heerlen (2010)

Voor 2011 was er veel meer groen. Daarna veelal gras wat zorgt voor veel opren ruimtes en weinig geborgenheid.

P. Ittersonstraat - Heerlen
Voetbalveld ligt erg afgelegen. Plekken worden weinig gebruikt.

Gouwestraat - Heerlen
Vreemde plekken voor speelplekken/voetbalvelden. Worden erg weinig gebruikt gezien (het gebrek aan) de gebruikerssporen.

Vullingsweg - Heerlen

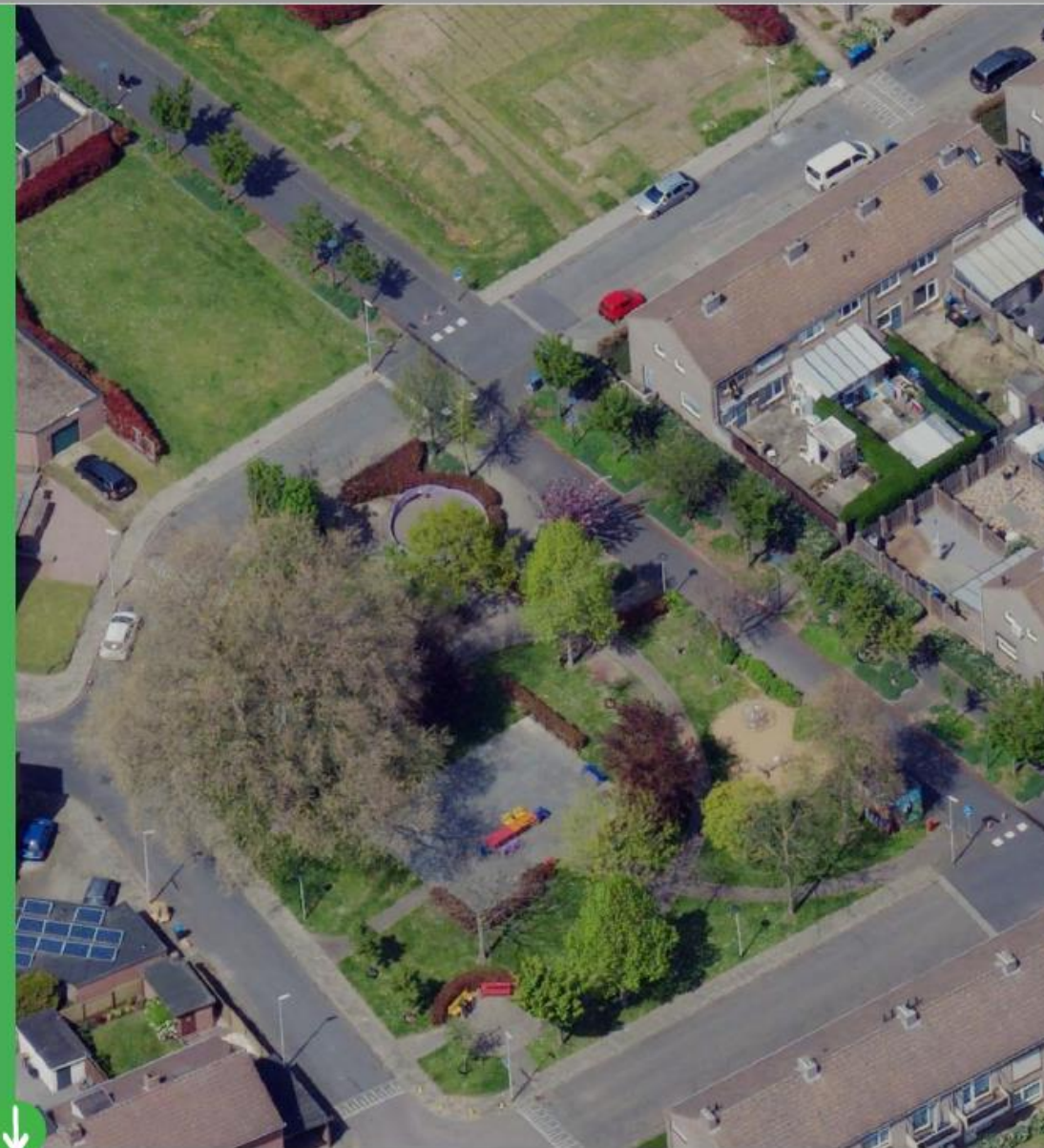
Toestellen staan vol in de zon. Daarnaas hebben veel plekken weinig sfeer door veel gras en weinig beleavingsgroen.

Unescoplantsoen - Heerlen

Veel open ruimtes met weinig schaduw.

Adviezen

Adviezen

Wat te doen? (1)

Alle beoordeelde speelplekken zijn gecategoriseerd in 4 opties van advies voor de toekomst van de speelplek.

Optie 1: Behouden

De speelplek voldoet in zijn huidige vorm. Geen acties noodzakelijk.

Optie 2: Verbeteren

De speelplek voldoet in de basis, maar met een paar kleine aanpassingen sluit de speelplek beter aan. Deze aanpassingen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- meer groen;
- meer spelaanbod;
- verhogen van de toegankelijkheid

Mergelsweg - Heerlen

Verbeteren: Plek is erg versteend. Daarnaast is een glijbaan bijgeplaatst door de buurt. Mogelijk een toestel bijplaatsen?

Adviezen

Wat te doen? (2)

Optie 3: Herinrichten

De speelplek voldoet niet in de huidige vorm, maar de locatie heeft wel voldoende potentie voor een nieuwe inrichting die beter aansluit bij de doelgroep.

Optie 4: Opheffen

De speelplek voldoet niet in de huidige vorm en de locatie heeft niet voldoende potentie voor een nieuwe inrichting en kan beter worden opgeheven.

Overbroekererf - Hoensbroek

Herinrichten: Plek is onafhankelijk en rommelig. Plek heeft wel veel potentie en vraagt om een nieuwe inrichting.

Adviezen

De cijfers

In totaal zijn er 173 speelplekken beoordeeld. Hieronder staat wat de verdeling in adviezen is.

Behouden: 32

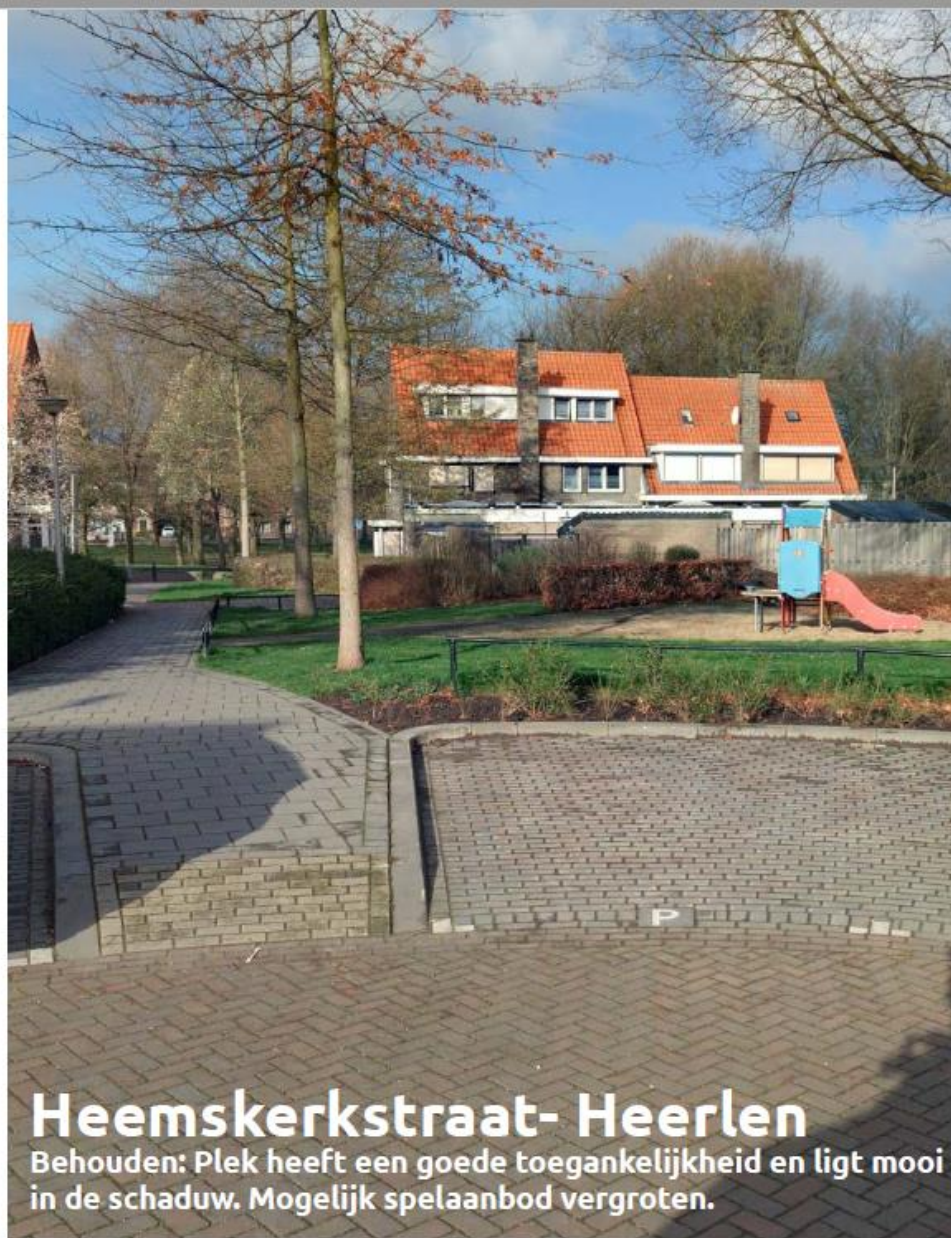
Verbeteren: 55

Herinrichten: 52

Opheffen: 18

N.v.t.: 16

Speelplekken die op papier geknipt waren in 2 locaties maar als 1 locatie beoordeeld zijn of plekken die niet meer aanwezig waren.

Heemskerkstraat- Heerlen

Behouden: Plek heeft een goede toegankelijkheid en ligt mooi in de schaduw. Mogelijk spelaanbod vergroten.

Quickscan speelpekken gemeente Heerlen

Toelichting en samenvatting (v1)
09-12-2023

Gemeente Heerlen

Outdoor speel- & sportplaatsen

Advies • ontwerp

Aanvullende aandachtspunten n.a.v. resultaten SNK:

- ▶ Participatie: plaatsen van nieuwe toestellen (vervanging) en eventuele herinrichting van speelplekken in samenspraak met omwonenden
- ▶ Sociale veiligheid: herplaatsen van bankjes in samenspraak met omwonenden i.v.m. eventuele overlast; afgelegen speelplekken opheffen en zo nodig herplaatsen
- ▶ Ontwerp van de plek: verblijfskwaliteit creëren, zoals de kwaliteiten van een parkje (beschutting, veiligheid, goede toegang, overzicht, aangenaam), compositie afstemmen op de plek (herinrichten lege, steriele plekken)
- ▶ Beheer en onderhoud: overlast door honden, bladval zijn van invloed op succes van de speelplek

Aanbevelingen en hoe nu verder? (I)

- ▶ **Behouden: 32** (voldoen in huidige staat)
- ▶ **Verbeteren: 55** - koppelen aan vervangingsinvesteringen (toestellen) en/of aan beheer (herstellen groene omrandingen)
- ▶ **Herinrichten: 52** - nieuwe ontwerpen t.b.v. herinrichting (vb. koppelen aan buurtvergroeningsplannen: Mariarade 5 speelplekken; Eikenderveld 3 speelplekken)
- ▶ **Opheffen: 18** (komen te vervallen)

Relatie met andere beleidsvelden

- ▶ Sportbeleid: samenhang met buitensportcomplexen (gemeenschappelijk gezondheidsdoel om inwoners te laten bewegen), ruimtelijke relatie in het aanbod met speelplekken en trapvelden
- ▶ Skateplekken herinrichten i.p.v. verwijderen (geen gebruik betekent niet altijd: geen animo)

